

Tisková zpráva

Státní fond kinematografie a Národní filmový archiv uzavřeli licenční smlouvu k filmům vyrobeným v letech 1965 – 1991

26. května 2014

Státní fond kinematografie poskytuje NFA oprávnění k užití československých filmů vyrobených v letech 1965 – 1991 s cílem zajistit poskytování podlicencí jednotlivým zájemcům o užití filmů a dosáhnout tak pro Fond ekonomického zisku, který bude využit na podporu kinematografie.

NFA má v této oblasti dlouholeté zkušenosti, obchodní činností pokrývá většinu svého rozpočtu. Národní filmový archiv obchoduje s filmy ve vlastní správě (filmy do roku 1964) a spojením obou sbírek (filmů do roku 1964 a filmů od roku 1965) tak umožní jednotlivým zájemcům jednodušší přístup ke všem filmům ve správě státu a tím i jednodušší distribuci těchto filmů. Archiv rovněž přebírá filmové materiály Fondu, kterým poskytne profesionální archivní péči.

Státní fond kinematografie vykonává práva výrobce k filmům vyrobeným v letech 1965-1991 ve Filmových studiích Barrandov a Zlín. Příjmy z těchto licencí tvoří významný zdroj příjmů Fondu a slouží k další podpoře současné české kinematografie. Státní fond kinematografie doposud poskytoval licence k užití těchto filmů prostřednictvím společnosti Ateliéry Bonton Zlín a.s. (ABZ), se kterou měl uzavřenu smlouvu. Tato smlouva uzavřená v roce 2008 byla platná do 31. prosince 2013.

Při výběru nového obchodního partnera si Fond nastavil několik základních kritérií, které musel splňovat nový subjekt sám a které musel dále plnit při výkonu obchodní činnosti, zejména to, že nesmí být ve střetu zájmů při poskytování licencí a nemá být propojen s některým z hlavních zájemců o licence.

„Poskytování licencí jednotlivým subjektům nesmí být vedeno pouze ekonomickými zájmy a licence nemohou být poskytovány za jakoukoli cenu a za jakýchkoli podmínek. Zisk nemůže být nikdy upřednostněn před zachováním hodnoty audiovizuálního díla a prodáván např. jako příbal k pracímu prášku“, dodává ředitelka Fondu Helena Bezděk Fraňková.

„Nabídli jsme Fondu započítí jednání o poskytnutí licence, protože jsme přesvědčeni, že náš model obchodování je nejen ekonomicky výhodný pro Fond, ale je také transparentní, korektní a udržitelný. Koncovým uživatelům nyní významně usnadníme přístup ke všem filmům ve správě státu, jelikož se pro obchodní účely spojily sbírky rozdělené rokem 1964“, říká ředitel Národního filmového archivu Michal Bregant. Původní filmové nosiče k dílům uvedeným do roku 1964 i po roce 1965 jsou trvale uloženy v NFA. NFA obchodní činností s filmy uvedenými do roku 1964 v současnosti pokrývá kolem 55% svého rozpočtu, jehož podstatnou část tvoří záchrana filmového dědictví. Od roku 2005 NFA investoval do záchrany unikátních filmových materiálů přes 70 milionů korun.

Licenční smlouva byla podepsána 23. května 2014.

Státní fond kinematografie se rozhodl nabídku NFA k jednání přijmout z několika důvodů:

1. NFA není ve střetu zájmů a není propojen s největšími hráči na trhu, tedy televizními společnostmi, distributory, poskytovateli VOD nebo provozovateli sítě kin. Ačkoli sám je provozovatelem jednoho kina anebo v omezeném rozsahu vydává DVD, tato činnost je natolik marginální při poskytování licencí, že bylo reálné ji vyřešit některými ustanoveními smlouvy a udržet přitom transparentnost obchodování s největšími subjekty.
2. NFA bude z celkových výnosů z poskytování licencí nárokovat jen takový podíl, který je nezbytný pro zajištění samotného obchodování a nebude své náklady navyšovat o provizi za zprostředkování prodeje. Fond tak z celkových výnosů bude mít vyšší příjem než doposud a významně vyšší finanční obnos bude navrácen zpět do podpory české kinematografie.

3. NFA je instituce, která byla zřízena za účelem péče o národní filmové dědictví a nechápe film pouze jako objekt výtěžku, ale vnímá i jeho kulturní hodnotu a potřebu se o filmový fond pečlivě starat. Kromě poskytování podlicencí tak NFA převezme i celou agendu péče o filmové materiály.
4. NFA obchoduje s filmy ve vlastní správě (filmy do roku 1964) a spojením obou sbírek (filmů do roku 1964 a filmů od roku 1965) tak umožní jednotlivým zájemcům jednodušší přístup ke všem filmům ve správě státu a tím i jednodušší distribuci těchto filmů.

Dosavadní stav a cesta ke změně

Státní fond kinematografie doposud poskytoval licence k užití těchto filmů prostřednictvím společnosti Ateliéry Bonton Zlín a.s. (ABZ), se kterou měl uzavřenu smlouvu. Tato smlouva uzavřená v roce 2008 byla platná do 31. prosince 2013 a společnost ABZ až do tohoto data mohla poskytovat licence k užití filmů a to na období, které délku smlouvy překračovalo o jeden rok. Takový přesah v délce licenčního období oproti délce trvání smlouvy vychází ze zvyklosti dlouhodobého předkupu práv (především u televizního vysílání) a televizní uvádění našich filmů tak není v roce 2014 nijak ohroženo.

Státní fond kinematografie začal zvažovat způsob výběru nového obchodního partnera už v roce 2012, kdy byl ještě součástí struktury ministerstva kultury a rozhodoval se, zda k výběru využije zákon o veřejných zakázkách nebo koncesní zákon. Nicméně zásadním problémem se ukázala být skutečnost, že každý potenciální zájemce je sám silným hráčem na mediálním trhu a mohlo by dojít k situaci, že sám sobě bude poskytovat licence přednostně a za výhodných podmínek a naruší tak transparentní obchodování s filmy.

Nejen z tohoto důvodu si Fond nastavil několik základních kritérií, které musel splňovat nový subjekt sám a které musel dále plnit při výkonu obchodní činnosti.

1. Nový obchodní partner Fondu nesmí být ve střetu zájmů při poskytování licencí a nemá být propojen s některým z hlavních zájemců o licence.
2. Obchodování s filmy musí být transparentní - všichni mají stejnou příležitost účastnit se obchodních jednání o poskytnutí licencí k filmům a v případě výhradních licencí musí poskytovatel licencí postupovat tak, aby jeho jednání nezavdalo žádné pochybnosti o propojení s některým ze zájemců nebo o netransparentním uzavíráním smluv.
3. Výnosy, kterých z poskytování licencí dosáhne případný obchodní partner a z nich plynoucí zisk pro Fond, musí být rovnoměrně rozloženy v čase tak, aby byl stabilním příjmem Fondu v určité předpokládané výši.
4. Poskytování licencí jednotlivým subjektům nesmí být vedeno pouze ekonomickými zájmy a licence nemohou být poskytovány za jakoukoli cenu a za jakýchkoli podmínek. Zisk nemůže být nikdy upřednostněn před zachováním hodnoty audiovizuálního díla a prodáván např. jako přídavek k pracímu prášku. Součástí případné smlouvy musí být také péče o zdrojové nosiče a další materiál.
5. Případný obchodní partner Fondu musí vyvíjet aktivní činnost při prezentaci a propagaci filmů ve správě Fondu.

Licenční smlouva

1. Fond poskytuje NFA oprávnění k užití filmů s cílem zajistit poskytování podlicencí jednotlivým zájemcům o užití filmů a dosáhnout tak pro Fond ekonomického zisku, který bude využit na podporu kinematografie.
2. Fond poskytuje NFA oprávnění k užití Filmů jako výhradní, pro území celého světa, bez množstevního omezení, a pro ty způsoby užití, ke kterým je Fond oprávněn.

3. Smlouva je uzavřena na dobu neurčitou, má však nastaveny pětileté výpovědní cykly, které umožňují smlouvu ukončit, a zároveň si Fond vymíní možnost ukončit smlouvu při neplnění některých základních bodů smlouvy.
4. NFA je povinen vypracovat každoročně koncepci svého obchodování s filmy a stejně tak je povinen provádět její následnou evaluaci.
5. Smlouva zavádí řadu kontrolních mechanismů pro Fond, které umožňují průběžné sledování obchodních výsledků a jejich vyhodnocení - Fond si vymíní přístup k informacím o filmech, jejich dostupnosti, nosičích, evidenci smluv včetně jejich plného znění nebo k seznamu vystavených faktur.
6. Národní filmový archiv se zavazuje nad rámec poskytování podlicencí také řádně pečovat o materiály, které Fond formou výpůjčky poskytuje Archivu právě pro tyto účely (poskytování podlicencí).
7. Národní filmový archiv má povinnost vést takovou evidenci, která umožní Fondu řádně vyplácet autorské honoráře autorům filmů. NFA je za takové vyúčtování zodpovědný.
8. Národní filmový archiv má povinnost vytvořit řadu prezentačních materiálů, které umožní zájemcům orientovat se v široké nabídce filmů - webové stránky nebo tiskové materiály.

Finanční ujednání

1. Fond si z celkových výnosů za poskytování podlicencí nárokuje 93%.
2. Náklady Národního filmového archivu jsou stanoveny jako 7% z celkových výnosů za poskytování podlicencí. Peníze, které jsou tímto způsobem poskytovány Národnímu filmovému archivu, nejdou do komerční sféry, ale státnímu subjektu, který je využije k realizaci obchodování a k výkonu činnosti dané mu zákonem. Dnes NFA z vlastní obchodní činnosti s filmy zpřístupněnými do roku 1964 financuje zhruba 55% svého celkového rozpočtu na činnosti svěřené mu zákonem.
3. Vyčíslení nákladů jako procenta z celkových výnosů je motivačním prvkem, který vede Archiv k maximalizaci zisků při udržení některých pravidel obchodování. Vzhledem k % podpory, které obchodování tvoří na celkovém rozpočtu NFA, je to dostatečnou motivací pro proaktivní přístup k obchodování, tedy stejný model jako by měl komerční subjekt.
4. Fond si vymíní tzv. garanci minimálních výnosů, tzn. že v případě, že výnos Fondu nedosáhne v roce 2014 a v roce 2015 níže uvedených částek, je NFA povinen jim doplatit zbývající částku ze svých vlastních zdrojů. Částka stanovená pro rok 2014 je minimálně 35 mil. Kč, částka pro rok 2015 je minimálně 70 mil. Kč. Částka pro letošní rok je snížena proto, že tato licenční smlouva je podepsána až v květnu a NFA tedy nemá celé kalendářní období na poskytování podlicencí. Zároveň jsou veškeré významné licence na rok 2014 již poskytnuty zájemcům a NFA musí započít náročná jednání na další období. Zároveň je potřeba z počátku nastavit určitá pravidla v nabízení a poskytování podlicencí, která vyžadují určitý čas na realizaci.
5. Garance minimálních výnosů není totéž co reálné výnosy, garance je minimálním příjmem Fondu, nicméně Fond i NFA očekávají, že reálné výnosy z poskytování podlicencí budou vyšší. Garance je pouze bezpečnostní pojistkou pro stabilní a rovnoměrný minimální příjem do Fondu.
6. Národní filmový archiv může požádat o uznání dalších nákladů nad rámec 7% z celkových výnosů, tyto náklady však podléhají schválení Fondu. Jedná se především o neočekávané jednorázové platby, se kterými NFA při pravidelné obchodní činnosti nemůže počítat (např. náklady související s neočekávaným zájmem o prodej určitého filmu, které se sice následně vrátí ve vyšších příjmech, ale jsou zde potřeba prvotní vyšší investice do materiálu apod.). V prvním roce jsou to náklady na vytvoření webu a prezentačních materiálů (Fond si ve smlouvě vymíní práva k takovým materiálům či webu).

O Státním fondu kinematografie

Státní fond kinematografie je nejvýznamnějším poskytovatelem veřejné podpory české kinematografie a to již od roku 1992. Od ledna roku 2013 je Státní fond kinematografie samostatným subjektem, v jehož čele stojí ředitel Fondu, o finančních prostředcích rozhoduje Rada fondu a Fond kromě podpory ve schématu podpora kinematografie podporuje i filmové pobídky

Fond disponuje ročním rozpočtem kolem 750 mil Kč.

Mezi nejvýznamnější finanční zdroje Fondu patří příjmy z obchodního využití filmů vyrobených v době státního monopolu z let 1964 - 1992, k nimž Fond vlastní autorská práva výrobce

Fond uděluje podporu na tyto aktivity

- a) vývoj českého kinematografického díla,
- b) výroba českého kinematografického díla,
- c) distribuce kinematografického díla,
- d) projekt v oblasti technického rozvoje a modernizace kinematografie,
- e) propagace českého kinematografického díla,
- f) publikační činnost v oblasti kinematografie a činnost v oblasti filmové vědy,
- g) zachování a zpřístupňování národního filmového dědictví,
- h) vzdělávání a výchova v oblasti kinematografie,
- i) filmový festival a přehlídka v oblasti kinematografie, nebo
- j) ochrana práv ke kinematografickým dílům a jejich záznamům.

www.fondkinematografie.cz

O Národním filmovém archivu

NFA patří k deseti nejstarším a největším filmovým archivům na světě. Byl založen roku 1943 a již v roce 1946 se stal členem Mezinárodní federace filmových archivů – FIAF. V České republice se NFA řadí k nejvýznamnějším paměťovým institucím; vedle plnění archivní role hospodaří s českými filmy a zabývá se vědeckou a publikační činností, prezentací filmového dědictví a podporou současné české kinematografie. Od roku 2011 je NFA garantem velkých projektů digitálního restaurování (Marketa Lazarová, Hoří, má panenka, Všichni dobří rodáci, Ostře sledované vlaky).

NFA zastřešuje také aktivity Film Promotion a Film Commission, čímž podporuje současný film v účasti na důležitých mezinárodních festivalech a přehlídkách, nabízí asistenci zahraničním filmařům, kteří zvažují natáčení v České republice. NFA dále koordinuje aktivity kanceláře Kreativní Evropa, jejíž součástí je i kancelář Media Desk.

V současné době NFA pečuje o více než 150 milionů metrů filmu, 600 tisíc fotografií, 30 tisíc plakátů, 100 tisíc propagačních materiálů. Archivní fondy a sbírky a filmová knihovna slouží odborné veřejnosti k vědeckému bádání, ale jsou zdrojem informací a materiálů i pro současnou audiovizuální produkci. NFA v letech 1965–2008 kopírováním zabezpečil téměř 24 milionů metrů filmu na prudce hořlavém podkladu.

Kontakty

Obchodní oddělení NFA

Daniel Vadocký
daniel.vadocky@nfa.cz
271 770 509, linka 122

Státní fond kinematografie

Kateřina Vojkůvková
katerina.vojkuvkova@fondkinematografie.cz
725 818 467

Národní filmový archiv

Aleš Rumpel
ales.rumpel@nfa.cz
775 616 055